

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBALARI VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI

Nasurova Kamolaxon Ravshanovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Mustaqil izlanuvchisi, Toshkent O'zbekiston.
Email: www.nasurovavr1975@mail.ru
ORCID: 0000-0001-8149-9875

FOREIGN EXPERIENCES OF FINANCING THE ACTIVITIES OF SCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS AND POSSIBILITIES OF USING THEM

Nasurova Kamolakhon Ravshanovna
independent researcher of
Tashkent State University of Economics,
Tashkent, Uzbekistan
ORCID: 0000-0001-8149-9875

JEL Classification: I25, G15

Annotatsiya:

Maktabacha ta'lism tashkilotlarining faoliyatini moliyalashtirish muammolari va xalqaro tajribalarini o'rghanish, jamiyatning kelajagi uchun muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda, ko'plab mamlakatlarda maktabgacha ta'larning moliyalashtirish usullari o'ziga xos bo'lib, ularning samaradorligi alohida tahlil qilinadi.

Tadqiqotimizda xorijiy tajribalar, xususan, Kanada, Shvetsiya va AQShdag'i moliyalashtirish modellari tahlil qilinib, ularning iqtisodiy samaradorligi va ijtimoiy ta'siri ko'rib chiqiladi. Moliyalashtirish manbalarining turlari, davlat va xususiy sektorning ishtirokini aniqlash, shuningdek, maktabgacha ta'larning sifatini oshirishdagi rollari to'g'risidagi ma'lumotlar yig'iladi.

Ushbu tadqiqot natjalari, maktabgacha ta'lism tashkilotlarini moliyalashtirishning samarali usullarini takomillashtirish va milliy tizimda xorijiy tajribalardan foydalanish imkoniyatlarini yaratish uchun asos bo'ladi. Kelajakda ta'lism sifatini oshirish va uni moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirishda xalqaro standartlar va innovatsion yondashuvlarni amalga oshirish

muhimdir. Shuningdek, Global ta'larning rivojlanayotgan manzarasida maktab ta'lism tashkilotlarini moliyalashtirish usullari va strategiyalariga katta e'tibor qaratilmoqda. Butun dunyo mamlakatlari barqaror rivojlanishni ta'minlash, ta'lism sifatini oshirish va ta'limga hamma uchun ochiq qilish uchun turli moliyalashtirish modellarini qabul qilgan. Ushbu maqola maktab ta'lism tashkilotlarini moliyalashtirish bo'yicha turli xalqaro tajribalarini o'rghanadi va bu amaliyotlarni boshqa kontekstlarda qo'llash imkoniyatlarini o'rghanadi.

Abstract:

Studying international experiences and problems of financing the activities of school educational organizations is important for the future of society. Today, many countries have their own methods of financing preschool education, and their effectiveness is analyzed separately.

In our research, foreign experiences, in particular financing models in Canada, Sweden and the USA, are analyzed, and their economic efficiency and social impact are considered. Information will be collected on types of funding sources, public and private sector participation, and their roles in improving the quality of preschool education.

The results of this research will be the basis for improving effective methods of financing preschool education organizations and creating opportunities to use foreign experiences in the national system. In the future, it is important to implement international standards and innovative approaches to improve the quality of education and improve its financing mechanisms. In addition, In the evolving landscape of global education, the methods and strategies for financing school educational organizations have garnered significant attention. Countries around the world have adopted diverse financing models to ensure sustainable development, enhance educational quality, and make education accessible to all. This article delves into various international experiences in financing school educational organizations and explores opportunities for adopting these practices in other contexts.

Kalit so‘zlar:

Maktabgacha ta’lim tashkilotlari, Moliya manbalari, davlat byudjeti, xususiy sektor, ta’lim investitsiyalari, jamoatchilik ishtiroki, moliyaviy barqarorlik, innovatsiya.

Key words:

Preschool education organizations, sources of finance, state budget, private sector, education investments, public participation, financial stability, innovation.

Kirish

So‘nggi yillarda O‘zbekiston ta’lim siyosatining asosiy vazifasi ta’limning zamonaviy sifatini ta’minalash, uning fundamentalligini saqlab, shaxs, jamiyat va davlatning hozirgi va istiqboldagi ehtiyojlariiga mos kelishidan iborat bo‘ldi.[1]

Maktabgacha ta’limning bugungi ahvoli haqida gapirganda, u boshidan kechirgan qiyinchiliklarga qaramay, O‘zbekiston xalqlarining eng yaxshi an’alarini saqlab qolishga muvaffaq bo‘lganini ta’kidlash lozim. Pedagogik jarayon bola rivojlanishining barcha asosiy yo‘nalishlarini qamrab oladi (jismoniy tarbiya, tashqi dunyo bilan tanishish, badiiy-estetik va boshqalar), bolalar salomatligini muhofaza qilish va mustahkamlash bo‘yicha

chora-tadbirlar tizimi ta’minaladi, murakkablik tamoyiliga rioya qilinadi. , pedagogik jarayonning turli tomonlarini birlashtirgan qisman dasturlardan foydalaniladi. Shuningdek, maktabgacha ta’lim muassasasi faoliyati uchun mazmunning yangi, noan’anaviy turlari mavjud: xoreografiya va ritm, chet tilini o’rgatish, tasviriy san’atning yangi texnologiyalari, kompyuterda o’qitish, milliy madaniyat bilan tanishtirish, shart-sharoitlar yaratishga ko‘proq e’tibor qaratilmoqda. bolalarning mustaqil eksperimentlari va qidiruv faoliyati uchun. Shaxsga yo‘naltirilgan o‘zaro ta’sirni hisobga olgan holda, bola bilan boshqa muloqot va o‘yin uslubiga o‘tish mavjud.[2]

Maktabgacha ta’lim tizimi faoliyatini tashkil tashkil etish va samaradorligini oshirishda moliyalashtirish jarayoni muhim o‘rin tutadi. Moliyalashtirish jarayonining muhim jihatlari ta’limda miqdor va sifat ko‘rsatkichlarini ta’minalash orqali namoyon bo‘ladi. Shu sababli, maktabgacha ta’lim tizimi faoliyatini moliyalashtirishda muhim samaradorlikka erishishning me’yoriy-huquqiy, tashkiliy-iqtisodiy va axborot tizimi bilan bog‘liq mexanizmlariga alohida ustuvorlik berish maqsadga muvofiq. Ushbu jarayonning muhim xususiyatlari maktabgacha ta’lim bilan bir qatorda ta’lim tizimining barcha bosqichlarida birdek namoyon bo‘ladi.

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirish jarayoni moliyaviy resurslar va boshqa pul mablag‘lari fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishni tartibga soluvchi qoidalar tizimi orqali birlashtirib boriladi. Istiqbolda maktabgacha ta’lim tashkilotlari turlari, shakllari va ixtisoslashtirilganligini hisobga olgan holda, butun respublika bo‘yicha maktabgacha ta’limni jon boshiga normativ moliyalashtirishni izchil joriy etilishi, moliyalashtirishning yangi normativlarini

ishlab chiqish orqali maktabgacha ta’lim xizmatlaridan keng aholi qatlamlarining foydalanishini ta’minlashni talab etadi.[3]

Maqsad axborot tizimi orqali maktab ta’lim tashkilotlarda moliyaviy jarayonlarni boshqarish turini tanlashni optimallashtirishdan iborat bo‘lib, bu o‘z navbatida axborot tizimidan foydalanish samaradorligini oshiradi. Bu savol nazariy platforma sifatida maktab ta’lim tashkilotlarda moliyani boshqarish va axborot tizimining o‘zini olib, hal qilindi. Xuddi shu tadqiqot loyihasida nazariy platformadan foydalangan holda, tadqiqot ilmiy tadqiqot usuli yordamida aniqlangan va empirik tadqiqot usuli ham qo‘llaniladi. Ushbu usullardan foydalangan holda nazariy va iqtisodiy darajadagi tahlil qarorlari tavsiflanadi, o‘rganish maqsadlari taqdim etiladi va uni amalga oshirishdan kelib chiqadigan mas’uliyat ham belgilanadi.

Materia va metod

Maktabgacha ta’lim muassasalarini moliyalashtirish masalasi ko‘plab olimlar va tadqiqotchilar tomonidan o‘rganilgan. Ular ta’lim sifatini oshirish, ta’lim tizimining barqarorligini ta’minlash va maktabgacha ta’limga bo‘lgan talabni qondirish uchun moliyaviy resurslarni qanday taqsimlash kerakligini tahlil qiladilar.

Amirbekova S. – U O‘zbekiston maktabgacha ta’lim muassasalarini moliyalashtirishning yangi usullarini taklif etgan. Uning ilmiy ishlarida davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi hamkorlik muhimligi ta’kidlangan.

Akhmedov A. – Maktabgacha ta’lim muassasalarini moliyalashtirishda budget va boshqa moliyaviy manbalar rolini o‘rganish bo‘yicha tadqiqotlar olib borgan. U davlatning moliyaviy yordamini samarali ishlatish bo‘yicha takliflar keltirgan.

Djalilova M. – Uning tadqiqotlari maktabgacha ta’lim muassasalarida moliyaviy boshqaruv va resurslarni optimallashtirishga qaratilgan. U ta’lim sifatini oshirish uchun moliyaviy resurslarning qanday taqsimlanishi zarurligini ta’kidlaydi.

Tahlil va natijalar

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarining davlat va nodavlat tarmoqlarini kengaytirish, orqali maktabgacha ta’lim tashkilotlari o‘rtasida sog‘lom raqobat muhitini shakllantirish, davlat va xususiy sheriklik shartlari asosida maktabgacha ta’lim tashkilotlarining yangi shakllarini joriy etish maqsadida O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti-ning 2017 yil 30 sentabrdagi «O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim vazirligi faoliyatini tashkil etish to‘g‘risida» PQ-3305-son qarori qabul qilingan.[4] Mazkur qarorga muvofiq: «bugungi kunda maktabgacha ta’lim tashkilotlari faoliyatini tubdan yaxshilash, maktabgacha yoshdagи bolalar qamrovini oshirish, ilg‘or xorijiy tajribani o‘rgangan holda, har jihatdan zamonaviy tizim yaratish» maqsadga muvofiqligi qayd etiladi. Ushbu qarorda maktabgacha ta’lim tizimini isloh qilishning mavjud muammolarini bartaraf etish maqsadida keng ko‘lamli tadbirlarni amalga oshirish ko‘zda tutilgan bo‘lib, rahbar va pedagog xodimlarning malakasini oshirishni samarali tashkil etishda maktabgacha ta’lim xizmatlarini zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalardan, xorijiy mamlakatlar ilg‘or tajribasidan maqsadli foydalanish, ta’lim tashkilotlarini zamonaviy bilim va yuqori malakaga ega, kadrlar bilan ta’minlash belgilab berilgan.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 30 sentabrdagi «Maktabgacha ta’lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida»gi PF-5198-sonli farmonida ta’kidlagandek, «Maktabgacha ta’lim sohasi

uzluksiz ta'lim tizimining birlamchi bo'g'ini hisoblanib, u har tomonlama sog'lom va barkamol bola shaxsini tarbiyalash va maktabga tayyorlashda g'oyat muhim ahamiyat kasb etadi.[5]

Mazkur qarorga muvofiq, uzluksiz ta'lim tizimining muhim bo'g'ini bo'lgan maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish maqsadida, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi, Qoraqalpog'iston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi, Toshkent shahar maktabgacha ta'lim Bosh boshqarmasi, viloyatlar maktabgacha ta'lim boshqarmalari hamda ularning tuman va shaharlardagi bo'limlarini tashkil etish vazifasi belgilab berilgan. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi-ning hududiy bo'linmalarini asosiy vazifalari qatorida maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy va aqliy rivojlantirishni ta'minlash uchun zarusht-sharoitlar yaratish belgilab berilgan.

Yuqoridagi qator holatlar va maqsadli chora-tadbirlar tizimini samarali ijrosini ta'minlash, maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini moliyalashtirishning xorij tajribasi va undan samarali foydalanish imkoniyatlariga asoslanadi. Bu borada xorij tajribasini chuqur o'rghanishda ta'lim-davlat-jamiyat o'rtasidagi integratsion munosabatlarni qiyosiy tahlil qilish va tahlil natijalariga asoslangan xulosalarni amaliyotga joriy etish orqali maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonidagi samaradorlikni oshirish mumkin.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini tashkil etish va moliyalashtirishni tizimli tashkil etishda Rossiya Federatsiyasi katta tajribaga ega. Rossiyada ta'limining tarkibini o'quv dasturlari va turli pog'onali davlat standartlari hamda yo'nalishlari, shuningdek boshqaruvchi tashkilotlar – ta'lim tizimidan tashqari va ta'lim tizimiga bo'y sunuvchi muassasalar tashkil etadi. Maktabgacha ta'lim Rossiya Federatsiyasi

o'qitish tizimining dastlabki pog'onasidir. Eng kichik yoshdagi bolalar uchun ham ta'lim olish imkoniyatini berish g'oyasi 1918 yilda «Yagona mehnat maktabi to'g'risidagi nizom asosida shakllantirilgan. Nizom qabul qilingan kundan boshlab har bir bola tug'ilganidan boshlaboq o'qish huquqiga ega bo'lishi mumkinligi kafolatlangan.

Maktabgacha ta'limni moliyalashtirishning Rossiya tajribasida bola rivojlanishining dastlabki bosqichlarida, maktabgacha ta'lim tizimini subsidiyalash mexanizmi amal qiladi. Maktabgacha ta'lim tizimini takomillashtirish va moliyaviy qo'llab-quvvatlashda davlatning ishtiropi ta'lim dasturlarining qulayligi va sifatini oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lib, bolaning kognitiv, ijtimoiy, hissiy, estetik ehtiyoj-larini qondirish va uning jismoniy salomatligini mustahkamlashni ta'minlaydigan malakali kadrlarni shakllantirishga hissa qo'shadi.

Rossiya Federatsiyasi ta'lim tizimida maktabgacha ta'lim tashkilotlarining moddiy-texnik bazasini saqlash va rivojlanish muhitini yaratish uchun zamonaviy talablarni joriy etishda investitsiya munosabatlarini ta'minlanishiga alohida e'tibor beriladi.

Shuningdek, ko'p bolali va kam ta'minlangan oilalarga nisbatan maktabgacha ta'limda bolalar parvarishiga teng foydalanish tamoyillariga javob beradigan manzilli subsidiyalarni o'z vaqtida qo'llab-quvvatlash davlat tomonidan yo'naltirilgan subsidiyalar orqali amalgalashiriladi.

Bog'cha yoshidagi bolalarni maktabgacha ta'lim bilan qamrab olish darajasini oshirishda ta'lim tizimi samaradorligini oshirishning muhim omili hisoblangan moliyalashtirish jarayonini bozor omillari ta'siriga muvofiqlashtirish, moliyalashtirishni amal qilish mexanizmini takomil-lashtirishga ta'sir ko'rsatuvchi

omillar integratsiyasini ta'minlashga ta'sir ko'rsatadi.

AQShda muktabgacha ta'lim tashkilotlari

Davlat muktabgacha ta'lim tashkilotlari

Kollej, universitet qoshidagi muktabgacha ta'lim tashkilotlari

Bolalar markazlari

Rivojlanish guruqlariga asoslangan muktabgacha ta'lim tashkilotlari

Xususiy muktabgacha ta'lim tashkilotlari

Cherkov va milliy jamoalardagi muktabgacha ta'lim tashkilotlari

1-rasm. AQShda muktabgacha ta'lim tashkilotlari¹

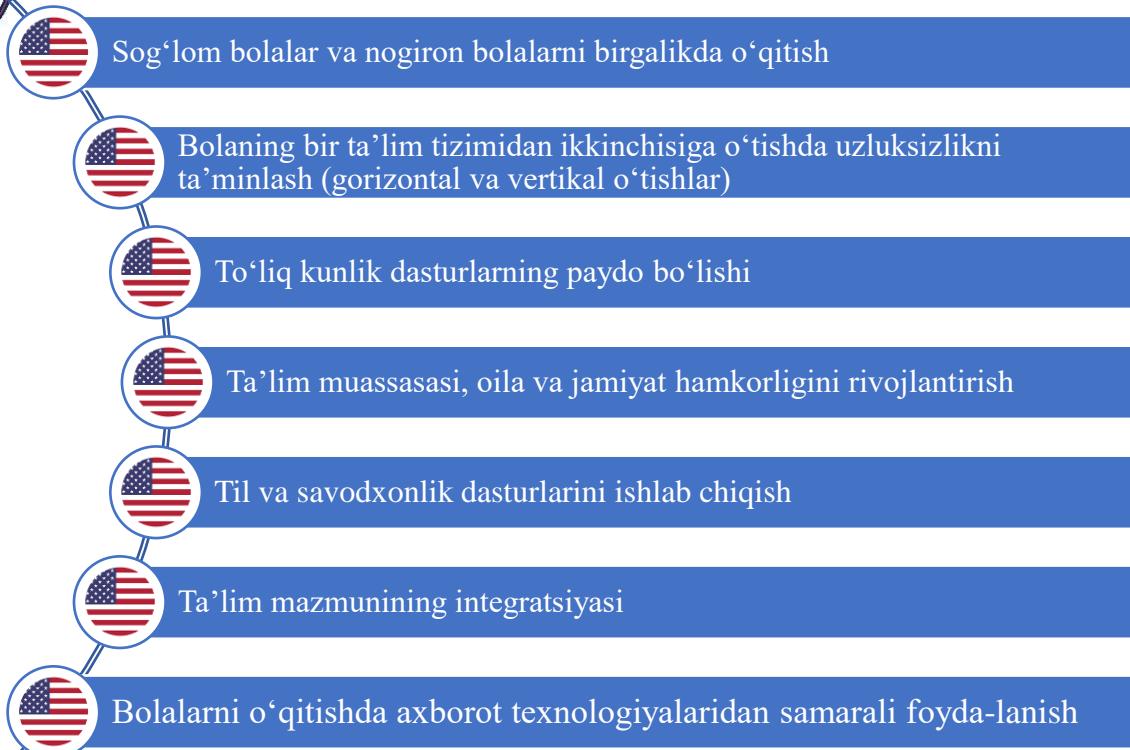
AQShda muktabgacha ta'lim yoshi ixtiyoriy hisoblanib, ota-onalar o'z farzandlarini 3-5 yoshda qaysi ta'lim muassasasiga yuborishlarini o'zları mustaqil aniqlashlari lozim. Muktabgacha ta'lim tizimi 2 bosqichdan: bolalar yaslisi (Nursery school) va bolalar bog'chasi (Preschool)dan iborat.

AQShning har bir shtat va metropoliyalarida muktabgacha ta'lim tashkilotlari mayjud bo'lib, ular to'liq yoki

qisman davlat budgeti hisobidan moliyalashtiriladi. Muktabgacha ta'lim tashkilotlarining aksariyati xususiy hisoblanib, ularda oylik to'lov miqdori 1200-1600 AQSh dollarini tashkil etadi². To'lov miqdori muktabgacha ta'lim tashkilotlarining obro'si, o'qitish dasturlarining xususiyatlari, tarbiyachilarning soni va ko'rsatiladigan xizmatlar paketining tuzilmaviy tarkibi kabi qator ko'rsatkichlarga asoslanadi.

¹ Tadqiqot jarayonida muallif tomonidan shakillantirildi

² https://studwood.net/1335567/pedagogika/doshkolnoe_obrazovanie

2-rasim AQShdagi zamonaviy maktabgacha ta'lim tashkilotlari tendensiyalari³

1. Sog'lom bolalar va nogiron bolalarni birlashtirish

O'ttiz yildan ortiq vaqt davomida AQShdagi ta'lim tashkilotlari nogiron bolalarni o'qitishga alohida e'tibor qaratadi. Keyin ta'limning maqsadi shunday bolalarni oddiy bolalar bilan birga tarbiyalashdan iborat. Tadqiqotlar bu yondashuvning katta samaradorligini ko'rsatadi, chunki, nogiron bolalar keyinchalik sog'lom bolalar tomonidan boshqarilishi mumkin, bu ularga xatti-harakatlarni maqbul usullarini muvofiq-lashtirishga yordam beradi. Shu bilan birga, sog'lom bolalar boshqa bolalar guruhi bilan muloqot qilish tajribasiga ega bo'lish orqali individual farqlari bo'lgan odamlarni hurmat qilishni o'rganadilar. Bundan tashqari, bunday holat barcha bolalarga yanada samaraliroq muloqot o'rnatish imkoniyatini beradi.

2. Bolaning bir ta'lim tizimidan ikkinchisiga o'tishda uzluksizlikni ta'minlash

AQShda maktabgacha yoshdagি bolalar uchun juda ko'p sonli dasturlar mavjud. Ba'zi dasturlar kun bo'yи, ba'zilari esa faqat bolaning guruhda cheklanganligi uchun mo'ljallangan. Ko'pincha bunday dasturlar xavf ostida bo'lgan va kelajagi muvaffaqiyatsizlik ehtimoli yuqori 3-4 yoshli maxsus ehtiyojmand bolalar uchun mo'ljallangan. Odatda bu dasturlar xususiy ta'lim tashkilotlarida amalga oshiriladi. Shu sababli to'lov ota-onalar, yoki maxsus idoralar tomonidan amalga oshiriladi.

Besh yoshli bolalar bog'chaga borishlari mumkin, bu ham to'liq kunlik yoki yarim kunlik ta'lim dasturi bo'yicha amal qiladi. Kunning birinchi yarmida bolalar bog'chasi dasturi ta'lim ishlarini nazarda tutadi. Ushbu jarayonlar davomida

³ Muallif tomonidan ishlandi

bolalarning turli xil tajribalarga ega bo‘lish imkoniyatini beradi.

Bolalar bir nechta kattalar bilan muloqot qilishni talab qiladigan bunday “gorizontal” o‘tishlarni yengishni o‘rganishlari kerak. Shuning uchun har bir aniq vaziyatga tegishli xatti-harakatlar va qoidalar ishlab chiqiladi. Dasturlar orasidagi o‘zaro ta’sir bolaga kundalik tajribalarini muvofiqlashtirishga, har bir dasturdan eng yaxshisini olishga yordam beradi. Shu sababli, maktabgacha ta’lim dasturining vazifasi ko‘pincha bolalarni mактаб та’limining yangi talablari, vazifalari va xususiyatlari bilan tanishtirishni o‘z ichiga oladi.

3. To‘liq vaqtli dasturlarning paydo bo‘lishi.

AQSh maktabgacha ta’lim dasturini shakllantirishda ta’lim dasturi va ota-onalar o‘rtasida integratsion bog‘liqlikka alohida e’tibor qaratilingan bo‘lib, bunda bola parvarishida ta’lim dasturi va oila o‘rtasidagi vazifalar taqsimoti alohida o‘rin egallaydi.

4. Ta’lim muassasasi, oila va jamiyat hamkorligini rivojlantirish

AQShda maktabgacha ta’lim dasturini shakllantirish jarayoni bolalar ta’limi xodimlari, ota-onalar va dastur yaratilgan jamoa o‘rtasidagi munosabatlarga asoslanadi.

Birinchi navbatda, alohida ehtiyojmand bolalar, maktabda muvaffaqiyatsiz bo‘lish ehtimoli yuqori bo‘lgan bolalar ota-onalar bilan o‘zaro munosabatlар о‘rnataladi. Bundan asosiy maqsad, ota-onalarni bolalarning individual rivojlanish rejasini ishlab chiqish va uni baholash tizimini shakllantirishda yordam berishlarini ta’minalashdan iborat.

5. Ta’lim mazmunining integratsiyasi
Oldin har bir bosqichda mustaqil ta’lim dasturi shakllantirilgan holda o‘quv jarayonini tashkil etishning tematikasi ishlab chiqilgan bo‘lsa, keyinchalik har bir tematika

bitta umumiy o‘quv dasturida birlashtirildi. Ba’zi tadqiqotchilar mazkur o‘quv dasturidagi ustuvorlikni bolalarni qiziqtiradigan mavzu asosida tashkil etilishi orqali izohlashadi. Bu boradagi to‘liq ustuvorlik bolalarning biron bir mavzuni batafsil o‘rganadigan vaziyatlardan kelib chiqilgan holda yondashilganligi bilan xarakterlanadi. Mazkur yondashuv asosida bolalarni vaziyatlarni muhokama qilish va kuzatuvchanlik qobiliyati shakllanib boradi.

6. Bolalarni o‘qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanish

Bolalar xonalarida elektron texnologiyalardan foydalanish yangi yo‘nalish hisoblanib, ushbu jarayonda asosiy e’tibor tegishli kompyuter dasturlarini tanlashga yo‘naltiriladi. Bu orqali bolalarning fikrlash jarayoni faollashib boradi.

AQShdagи maktabgacha ta’lim tizimi bolani erkin, mustaqil shaxs bo‘lishga o‘rgatishga yo‘naltirilgan bo‘lib, ta’lim va tarbiya jarayonida har bir bolaga nisbatan erkinlik va tartib, talabchanlik uchun shart-sharoitlar yaratilish g‘oyasi ilgari suriladi.

Xulosa

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarining moliyalashtirish tizimi, ta’lim sifatini oshirish va xizmatlar samaradorligini ta’minalashda muhim rol o‘ynaydi. Xorij tajribasi bu sohada keng imkoniyatlar va innovatsion yondoshuvlarni taklif etadi.

Ko‘plab davlatlar, jumladan, AQSH moliyalashtirishni davlat va mahalliy byudjetlardan amalga oshirish bilan birga, xususiy sektor va jamoatchilik ishtirokini ham rag‘batlaniradi. Bu, o‘z navbatida, ta’lim tashkilotlariga qo‘srimcha mablag‘lar jalb qilish imkonini yaratadi va moliyaviy barqarorlikni ta’minalaydi.

Yana bir muhim jihat — bu xorijiy tajribalar orqali olingan innovatsiyalar. Masalan, avstraliyalik va ingliz tajribalarida,

ta'lim tashkilotlari uchun moliyalashtirish dasturlari, grantlar va subsidiyalar mavjud bo'lib, ular ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan.

O'zbekistonda xorijiy tajribalar asosida moliyalashtirish mexanizmlarini joriy etish, ta'lim tizimining yangilanishini, sifatini va raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida moliyalashtirish usullarini

diversifikatsiyalash va samarali boshqarish, shuningdek, jamoatchilikni faol jalb qilish orqali ta'lim sifatini yaxshilash mumkin.

Umuman olganda, xorij tajribalaridan foydalangan holda, maktabgacha ta'limni moliyalashtirish tizimini takomillashtirish, o'zaro tajriba almashish va innovatsion yondoshuvlarni joriy etish orqali ta'lim sifatini oshirish va rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Law of the Republic of Uzbekistan "On preschool education and upbringing" 14.12. 2019.
2. Decree of the President of the Republic of Uzbekistan No. PP-2707 dated December 29, 2016 "On measures to further improve the system of preschool education in 2017-2021". [Electronic resource]. Access mode: <http://lex.uz/docs/3090103> (date of access: 12/29/2016), free.
- Zagl. from the screen.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 8 maydagi «O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida»gi PQ-4312-sonli Qarori.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 30 sentabrdagi «O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida» PQ-3305–son Qarori.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 30 sentabrdagi «Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi PF-5198-sonli Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. Qonun hujatlari ma'lumotlari milliy bazasi. <https://lex.uz/docs/20596>.
7. Malikov T, Olimjonov O. Moliya. Darslik.– T.: "Iqtisod-Moliya" 2019. – 800 b.